

Találkozás fél évszázad után

1959-ben levél érekezett a deszki postahivatalba. A címzett: Faragó... Klára-falva, utolsó posta Deszk. A postás rácsodálkozott a címre. Ki lehet ez? — gondolta — aztán a keresés után ráírta: a címzett ismeretlen, vissza a feladónak. De a levelek nem maradtak el, s végre megtalálták a címzettet. 1963-ban felbontották a már ismerőssé vált szálkás círl betűkkel írt levelet, amit Faragó András írt a Szovjetunióból.

Amikor lefordították, kiderült, hogy a testvérét keresi. Igaz, bátyja meghalt már, de nővérehez eljuttatták a levelet s a fiatalabb hozzátartozók azonnal válaszoltak.

Érkezett a moszkvai gyorsal

Néhány napja a moszkvai gyorsról 75 éves férfi szállt le leánya és unokái kíséretében. Két unokaöccse és unokahúga ölelte át, akiket még soha nem látott.

Faragó András az újszegedi Kállai fasor 17-es számú házban találkozunk unokaöccsénél, Bakai Mihálynál.

Alacsony, törékeny ember. Ráncos arcát szinte hazudtolja villogó, élénk szeme, mozgásának fürgesége. Az életéről mesél. Arról az ötven évről, amit a Szovjet-

unióban töltött. Erősen törte a magyart. Nem is csoda, hiszen majd ötven éve nem beszélt anyanyelvén.

— 1914 volt. Tatabányán voltam vágár, amikor megérkezett a behívó parancs. Menni kellett. Hamarosan az orosz frontra kerültem. Ötven éve már. — Szemét összehúzza, játszik az emlékekkel. — Aztán hadifogság. Kényszermunka egy koverinói földbirtokosnál.

Emlékezés

Aztán vörös lett az ég alja, vörös csillagot tűztek a katonák sapkájukra.

— 1917-ben tanácselnök lettem Koverinóban. Ott, ahol addig mint fogoly dolgoztam. Nem nagy falu, alig 50 ház áll az út két oldalán az erdő szívében. Voltam itt kolhozelnök, s most a kolhoz raktárosa vagyok. Fiatalok vették át a munka nehezét.

— És a családja?

— A lányom, Vera, s az unokám, Ljuba — mutatja be a mellette ülőket. Volt még egy fiam, de ő elesett a második világháborúban. Feleségem tavaly halt meg.

— Kereste már előbb is a magyarországi rokonokat?

— Először 1959-ben. Azt hittem, mindenki elpusztult, s akkor is azért próbálkoztam, mert mindig magam előtt lát-

tam a húgom és a bátyám arcát. Aztán fel-felillant — igaz, csak homályosan — a klárafalvi szülőházam, a tatabányai bánya akná, ahol dolgoztam. Meg Szeged. Csak a Dómra emlékeztem.

Eloszlott a kétség

S most, hogy meglátogatta rokonait, mivel tölti idejét? Ismerősökkel, ifjúkori barátokkal tisztogatják a portól az ötven év előtti emlékeket. Új élményeket mesélnek egymásnak.

— Mintha nem is telt volna el ötven év — mondja. — Olyan barátságosak az ismerősök, mint akkor voltak, amikor utoljára találkoztunk. Azt hittem, már elfelejtették. S most már olyan rövid az idő, amit együtt tölthetünk velük. Hamarosan utazom vissza. Vár a vejem, s a másik unokám — simogatja meg szeretettel a kis Ljuba fejét. — Jó lenne most „ket-tészakadni”. Itt is maradni, s a családhoz is menni.

Még néhány nap s a moszkvai gyorsal indulnak vissza a Szovjetunióba. András bácsi utolsó kétsége is eloszlott, ami már évek óta gondolkodtatta. Elnek a magyarországi rokonok ötven év óta is, csak másként, mint amikor elvált tőlük: jobban, boldogabban.

Kovács Attila

Üzletről üzletre az ígéretek nyomában

A nyár elején az I. kerületi tanács egészségügyi felügyelője, az Élelmiszer-kiskereskedelmi Vállalat ellenőre és lapunk munkatársa többször felkereste a szegedi Élelmiszerüzleteket. Az ellenőrzések alkalmával különösen nagy figyelmet fordítottak az áruellátásra, a boltok higiénijára, a megfelelő kiszolgálásra. A tapasztalatokról több cikket közlünk, s az illetékesek: a boltvezetők, valamint az élelmiszer-kiskereskedelmi vállalat vezetői ígéretet tettek a hibák kijavítására. Ezért most, a rendszeres ellenőrzések után néhány hónappal a brigád újra felkereste az üzleteket, hogy ellenőrizze, mi valósult meg az ígéretekben.

Gyökeres változás kell

Legtöbb rosszat annak idején a brigád a Marx téri 66. os számú élelmiszerüzletben tapasztalt. Ezért ezt a boltot kereste fel elsőnek.

Az üzletbe belépve a felületes szemlélő rendet, s árubőséget talál. Ez már bizonyos javulás a nyár eleji helyzethez képest. A pulton belül is nagyrészt rend van. Egyedül arra kell figyelmeztetni a boltvezetőt, hogy a kenyér ne engedje a padozathoz, s a lábakhoz közel eső alsó polcra rakni. Azonnal intézkedik, a kenyerek felkerülnek a megfelelő helyre.

A raktárban ismét sok a hiba. A falak szennyesek, a kő piszkos, mindenütt rendtelenség. A boltvezető nem is próbál mentesíteni, sajnálkozva tárja szét karját. Ez azonban kevés. Ebben az üzletben sürgősen gyökeres változást kellene teremteni. Akár saját erőből is meg lehetne oldani a raktár és a bolt helyiségek tisztítását, meszelését. S mindjárt szívesebben dolgoznának itt az elárusítók, de szívesebben jönnének a vásárlók is az üzletbe. Egyébként a nyár eleji ellenőrzés során szóba került az is, hogy miért nem tartanak a boltban zöldseget és gyümölcsöt. Az élelmiszer-kiskereskedelmi vállalat vezetősége döntött az ügyben, s úgy határozott, hogy legalább a jó idő tartama alatt nem tartanak földes árut, mert a piac közel van, s a háziasszonyok in-

kább ott vásárolják a friss árut.

Ahol van javulás

Nemrégiben több vásárló panaszkodott a jó adottságokkal rendelkező s mégis elhanyagolt petőfitelepi 104-es önkiszolgáló áruháza. Úgy látszik, a bírálatot megszívlelték a bolt dolgozói, mert jelenleg még rosszakarattal sem lehetne számottevőbb kifogást találni a bolt rendjében. Jó az áruellátás, bő választék várja a vásárlókat konzervekből és készételekből. Ez helyes is, hiszen így pótolják a gyakran hiányzó tökehuszt.

A rókusai 75-ös számú egy-személyes, kisboltban mosolygós arcú asszonyka fogadja a vásárlókat. A pulton szépen, rendezetten található az áru, kifogás azonban akad. A kenyér a pultra rakva, s a lisztesszák kinyitva, lent a padlón, mellette a söprű.

Az áruháza vezetője újabb ígéretet tesz, még nagyobb gondot fordít ezután a bolt rendjére.

Új bolt a régi helyén

Aki Újszegeden lakik, az biztosan ismeri a Marostól utca sarkán levő földműves-szövetkezeti vegyesbolt rossz körülményeit. A környék lakói sokat panaszkodtak a zsúfoltságra, a tarthatatlan helyzetre. Most végre teljesült a kívánságuk, mert a héten, csütörtökön megnyílt a Bérkert utca és a Marostól utca sarkán épült új házban a modern, 19-es számú önkiszolgáló élelmiszer-bolt. A bolt vezetője örömmel mutatja a modern hűtőpultot, az üzlet szép berendezését, a korszerű raktárt, a mosdót, az öltözőt.

— Ilyen helyen örömmel csak vásárolni, de dolgozni is — mondja. — de pedig ígérjük, hogy igyekszünk a vásárlókat jól kiszolgálni, s vigyázunk a bolt tisztaságára.

E környék lakóinak nem lehet már panasz. Az élel-

miszer-kiskereskedelmi vállalat vezetői megtartották ígéretüket. Október 1-től a korszerűtlen, túlszűfolt föld-művelészetkezteti áruháza csak vegyi- és iparcikkek árusításnak, az élelmiszereket pedig megfelelő körülmények között vásárolhatják meg a 19-es áruháza.

Minél előbb!...

Közismerten a város legzsúfoltabb, legrosszabb körülménye között működő boltja a ládagvár melletti élelmiszerüzlet. A környék lakói sokfelé jártak már abban az ügyben, segítsenek rajtuk, biztosítsanak számukra megfelelő élelmiszer-áruháza, rendez áruválasztékot. Annyit már sikerült elérni, hogy az áruháza raktárhelyiségét bővítették, s ez javította valamelyest az áruválasztékot is. Az eladóter azonban továbbra is túlszűfolt, s főleg csúcsforgalom idején jóformán mozdulni sem lehet. Hiába az itt dolgozók minden igyekezte, gyakran a higiénia legelemibb követelményeit sem tudják betartani.

Jó lenne már, ha ígéret helyett ezen a környéken is minél előbb felépülne egy új, az igényeknek megfelelő élelmiszerüzlet.

Horuczi Mária

Három újfajta mosószer

A Növényolaj- és Mosószer-ipari Kutató Intézet három újfajta mosószert is kidolgozott. Az új mosóporoknak nagyobb a hatásuk, minőségük pedig a legjobb külföldiekével vetekszik. Az egyik speciális, finom mosószer: gyapjú, műszál, selyem anyagokhoz alkalmas. Alacsony hőmérsékleten, 40 fokban vízben használható, s ami igen lényeges, kíméli a ruhát. A mostani Tisztasághoz, Ideálhoz hasonlítható, csak hogy kétszer olyan jó hatású, mint ezek. A másik új mosópor a „Magyar suni”. A ruhanemű rongálása nélkül tisztít, s rengeteg ruha mos-

Idény előtt Szeged idegenforgalma

Szeged idegenforgalma 1964-ben tovább növekedett, javultak és bővültek a szolgáltatások. Szeged az ország idegenforgalmának egészében számottevő. Az a 20 ezer külföldi és közel 20 ezer hazai vendég, aki idén eddig a várost felkereste, kötelezi a népgazdasági ágazattá lett idegenforgalmat, hogy felkészülését a jövő évre még alaposabb körültekintéssel kezdje meg. Ennek során figyelembe kell venni azt is, hogy a várhatóan nagyobb belföldi és külföldi idegenforgalmat, az ezzel járó igényeket megfelelően ki-elégítsük.

1

Az idegenforgalmi idény világszerte szeptembertől az év végéig befejezettnek tekinthető — a hegyvidéki tájakat kivéve —, mégis Szeged idegenforgalma most is élénk. Fokozottabban érdek-lődnek Szeged iránt a tanulmányi csoportok. Az érdeklődést a város látványossá-gaival, az idegenforgalmi hivatal városismertető pro-gramokkal, továbbá a színház előadásaival ki is elégíti. Az elhelyezés, az elszállásolás javult az autószezonban. A campingben a faházak szin-te mindennap foglaltak, akárcsak a Turista Szálló szobái.

A Szegedi Idegenforgalmi Hivatalnak most az utósze-zon tennivalóival együtt alapvető feladata, hogy elő-készítse a jövő év forgalmát megfelelő propagandával, s új szolgáltatások bevezetésé-vel. Ha csak az alábbiakban felsorolt propagandaeszkö-zök, kiadványok, továbbá a tervezett és előkészítés alatt levő új szolgáltatások sorát vesszük számba, már ebből is képalkotható az előkészítő tevékenységről. Hét nyelven prospektusok, útmutató könyvecskek készülnek Csongrád megye és Szeged idegenforgalmi szolgálta-tásairól, benne a Szegedi Szabadtéri Játékok programjával. Hét nyelven kerül ki-adásra a Szegedi Szabadtéri Játékok, a Szegedi Ünnepi Hetek jövő évi műsornaptá-ra. A Tisza-parti város látogatói gyorsan megvásárol-ták a magyar nyelvű színes Szegedi Képek-könyv-et, ame-lyet ezután németül, angolul, és oroszul is megjelentetünk.

2

A bevált szolgáltatások, a valutabeváltás, a különféle rendezvények és az ünnepi hetek jegyeinek árusítása stb. mellé újabbak kerülnek. Épül az idegenforgalmi hi-vatal nyolcszemélyes motor-csónakja. Ezáltal kielégíthe-tő lesz az olyan igény is, mint például kirándulás a Tiszán a halászcárdákhoz, Mártélyra. A motorcsónak le-hetőséget ad arra is, hogy horgászkirándulásokat is megvalósítsunk. Az ünnepi hetekben jó lenne, ha a já-rulékos rendezvények sorá-ban helyet kapnának a nem-zetközi lovasversenyek. Ez is megvalósítható, ha a pályát az illetékesek biztosítják.

A röskei határátkelő-he-lyen a szolgáltató pavilon változatlanul a helyén áll. Jövőre korszerűsítik. Az idén, október 1-től a röskei átkelőhely pavilonjában IBUSZ-kirendeltség műkö-dik, együtt az idegenforgal-mi hivatal dolgozóival, hogy az érkezőknek mindjárt a határon biztosítsanak külön-féle szolgáltatásokat. Jövőre az újszegedi camping köz-ponti épülete is megépül, kü-lönléle higiéniai berendezé-sekkel, napozó terrasszal, bü-fével, ajándéktárgy-árusító-val, postaládával. Lesz a campingben autóműosó, s a négy személyes lengyel fahá-zakból újabbak érkeznek.

3

Szeged idegenforgalmát se-gíti majd és a kirándulási programokat szolgálja a mártélyi üdülőtelepen meg-épülő táborhely. Az eddig is ott működő camping hiány-zó higiéniai berendezéseit, a terület korszerűsítését az Or-szágos Idegenforgalmi Hiva-tal biztosítja. A Szegedi Ide-genforgalmi Hivatal évek óta együttműködik különféle társszervekkel, utazási iro-dákkal. Ezt is fejlesztjük s ennek egyik módja a propa-ganda koordinálása. Jövőre az IBUSZ-igazgatóság előzé-kenysége folytán 100 ezer szobái.

példányban német, angol és szerb nyelvű leporolló ké-szül Szegedről. A MALEV pedig megemelt példány-számmal segíti terjesztését az idegenforgalmi hivatal pros-pektusait. A külföldiek tá-jékoztatását szolgálja az elő-készületben levő, s az Or-szágos Idegenforgalmi Hiva-tal kiadásában több nyel-ven megjelenő Magyarorszá-gi Műsornaptár. Ebben Sze-ged és Csongrád megye ösz-szes érdeklődésre számottar-tó kulturális, sport, és az idegenforgalom vonzásába eső egyéb programja helyet kap. Az IBUSZ-igazgatósága a több, mint 60 országban működő több száz képviselő útján is segíti Szeged idegenforgalmát.

Az idegenforgalmi idény „meghosszabbítása” is ál-landóan foglalkoztatja a Sze-gedi Idegenforgalmi Hivatal dolgozóit. Előtanulmányokat végeztek ahhoz, hogy Csong-rád megyében és Szeged kör-nyékén szüret idején kultu-rális programokkal, szüreti napokat tartsanak. Terv az is, hogy a korábbi években kezdeményezett szegedi va-dászati és ornitológiai na-pokat megyei, sőt országos és nemzetközi méretben jó-vóra ismét megrendezzük.

Gács György,
a Szegedi Idegenforgalmi Hivatal vezetője

Új magyar módszer a radioaktív sugárzás mérésére

A radioaktív sugárzás mé-résére is alkalmasnak bizo-nyult az új magyar eljárás, amelyet voltaképpen a sejsugárzás észlelésére dol-gozott ki Barkász Emil gé-pészmérnök, a műszaki tudományok kandidátusa. Az el-járás már akkor is nagy ér-deklődést váltott ki a szak-körökben, amikor beigazo-lódott, hogy ily módon a megfelelő berendezésbe he-lyezett, különleges vegyszert kezel, de egyébként köz-önséges filmanyag valóban elsőtétül, esetleg teljesen meg is feketedik az élő sejtek igen gyenge elektromágneses sugárzásának hatására.

A további kísérletek köz-ben kiderült, hogy a film akkor is elsötétedik, ha sem-

miféle élő sejt elektronmá-gneses sugárzása nem hat rá, de valamilyen radioaktív for-rásból gamma-sugárzás éri. Az eljárás tehát az előzetes feltételezésen túlmenően nem csak a rádióhullámok és az infravörös sugárzás közti tartományban érz meg az elektromágneses sugara-t, hanem az infravörösről túl még a radioaktív gamma-sugárzás iránt is érzékeny. Ennek nagy jelentősége le-het a gyakorlati élet több ágában is. Egészen újszerű, eddig nem is sejtett eszközt ad például a radioaktív nyersanyagok — így az urán, a tórium, az aktínium stb. — kutatóinak kezébe. (MTI)

Lakat alatt a „boszorkányűző”

— És mit hallottak még?
— Ugy éjfél körül motosz-kálást a padláson.
— Gyújtottak lámpát?
— Nem.
— Nagy szerencsájuk, biz-tosak lehetnek, hogy rontás van a házban. De bízzák rám a dolgot. Jó néhány lakás-ból űztem én már el a bo-szorkányokat, sok családot szabadítottam meg a rontás-tól.

A két idős ember össze-nézett, s megkönnyebbülten lélegeztek. Végre valaki se-gít rajtuk. Akkor ugyan egy kicsit csodálkoztak, amikor a fiatal lány sorolni kezdte, mi szükséges a boszorkány-űldözéshez. Először is 30 fo-rint. Ezen fekete gyertyát kell venni, mert ettől félnek csak a boszorkányok. Aztán a ceremóniához kell még egy sárga blúz és néhány alsónadrág. Majd az idős házaspár újján meglátta a jegy-gyűrűket és ezeket is a szük-séges kellékekhez sorolta.

A két idős ember gondol-

kodás nélkül húzta le a gyű-rűt és átadta a lánynak, aki gyorsan távozott.

Másnap — amikor a lány meggyőződött arról, hogy a gyűrűk értéktelen fém-ből vannak — visszavitte azokat a reménykedő házaspárnak. Azok bizalmukba zárták a lányt, s ettől kezdve egy pillanatig sem kételkedtek abban, hogy segíteni akar rajtuk.

Ezután minden kérését teljesítették. A boszorkány-űldözéshez 400 forint is szükség volt, azután minden-re, ami a lakásban volt, dunyhára, ruhára.

A rendőrség vetett véget Rostás Katalin (Szilléri sor 3.) családjának. Az idős házaspár hiszékenységet kihasz-nálva jutott pénzhez, ruhá-hoz a szélhámosnál. A sze-gedi járásbírósg most hoz-zott ítéletet Rostás Katalin bűntudatában és visszaesőként elkövetett csalásért egyévi szabadságvesztésre ítélte.

H I R D E T M É N Y

A Délmagyarországi Áramszolgáltató Vállalat felhívja a lakosság figyelmét, hogy a Gumigvár-ból kiinduló 35 kV-os távvezeték, mely az Öt-halmi út mentén, majd a Dorozsmai út és a 65238-as számú út közötti szántóterületen, majd a 65258-as számú út mentén halad a Szegedi Textilművekig, 1964. szeptember 30-án 12 óra-kor

fosztottság alá helyezi!

A vezeték érintése és megközelítése az időponttól kezdődően életveszélyes és halálos!
A berendezésen végzett bármilyen rongálás tör-vénybe ütköző cselekmény.
X 97094